

Հայաստանի կերպարևեստագէւմների ճիռութիւնը եւ անհատ արևեստագէւմներ։ Թւով ծօտ 40 նկարիչներ, քանդակագործներ եւ ճարտարապեաններ ցուցազրել են ծօտ 500 գեղարևեստական դորժ։ Ցուցահանդէսում աշքի էին ընկնում Փ. Թերլեմեզեան, իր «Պատիանի Պղնձի արդիւնաբերութիւնը», «Չուլարանը», «Պիոներները Զանգի տփին» դորժեր եւ Զանդեզուրի ճիշարք նկարներով, Վ. Գալֆենեան, որի «Գեղջկուշին», «Ենձրեւային Գիշերը Լենինդրագում» եւ այլ նկարները արժանի են ուշադրութեան, Գաբրիել Գիւրջեան, որ աշքի էր ընկնում իր վերջին շրջանի նւաճումներով, Յակով Կոջօնեան, որ անժմանի վարպետ է որպես գրաֆիկ, Մ. Սարեան, Ե. Թագեսեան, Ս. Ալաջանեան, Ա. Առաքելեան, Գ. Շարբարջեան, Վ. Ախիլիեան, Տարագրոս Հանդէս են եկել ամէն մէկը իր ուրոյն նւաճումնով եւ իր առաջնորդի ընորոշ զծերով։ Քանդակագործներից աշքի էին ընկնում Ս. Թարեան եւ յատկապէս Ս. Ստեփանեան, եւայն։

Պատկերահանդէսին ճամանակցում էին նաև բազմաթիւ երիտասարդ նկարիչներ, քանդակագործներ եւ գրամիկներ, որոնց մէջ կան ապագայ խոստացողութեան։

Եյս պատկերահանդէսը ուշագրաւ է նրանով, որ Հայաստանում առաջին ցուցահանդէսն է, ուր Հանդէս են գալիս կաղմակերպւած կերպով մեր բոլոր նկարիչներն ու քանդակագործները։

Եյլ տեսակէաից ողջունելի է այդ ձեռնարկը, եւ առաջին հերթին պիտի շնորհակալութիւն յայտնել երեւանի Գեղաշլի կերպարևեստի սէկցիային, որ այդ պատկերահանդէսի նախաձեռնողն է եղած։

Ծերոն Թորգումեանի «Աղայի Փեշքէշը» եւ «Յործանքում»։ — Վաստանի Խորշը այն Գրողների Ֆեղերացիայի հայկական սէկցիան Յանիսի 12ին, Հայարտան Խարառնում կաղմակերպեց գրական ասուլիս յայտնի գրող Մերոն Թորգումեանի «Աղայի Փեշքէշը» եւ «Յործանքում» գրւածքների մասին։ Խօսեց՝ Մ. Դարբինեանը, որից յետոյ Հանդէս եկան մի շարք գրողներ եւ արևեստակէտներ։

«Հայոցրամկում»։ — Երեւանում կաղմակերպւած գրամատուրդների, կոմպոզիտորների եւ կինօսցենարխատների ընկերութիւն «Հայոցրամկում» անունով, որն այսուհետեւ գրադւելու է Հեղինակների նիւթական եւ իրաւական շահերի պաշտպանութեածք եւ Համախմբելու է արևեստի որոշ ճիւղերի գործիչներին։

«Շատրւամն»։ — Բազւում լոյս տեսաւ Ազրբէջանի պրոլետ-դրոզների հայկական սէկցիայի «Շատրւամն» գրական գեղարևեստական ժողովածուն։

«Լուսաբաց»։ — Լոյս տեսաւ Վարատանի Գրողների ֆեղերացիայի հայկական սէկցիայի օրգան «Լուսաբաց»ի կրկ համարը հետեւեալ բովանդակութեածք։

Գրական բամբին։ — Նիրվանդպէ՛ «Ակոյի տօնածառը», Աղ. Վարդանեան՝ «Իմ ճանիներից», Նարգում «Ես եւ Նա», Գրիգ՝ «Գարուն» եւ «Կուխուզնիկ ընկերոջս յիշատակին», Արագի՝ «Յարձարեանի յուշատեարից», Վեսպէր՝ «Սրճակ երգեր», Մարօ Մուրիանեան՝ «Այլ կայծող օրերը», Ե. Բահամուր՝ «Գէպքեր ու Գէմքեր», Բանւոր Գէոս՝ «Անպէտք մարդը», Վարդանիկ Աղասեան՝ «Անուշ-Անուշ» եւ «Գարնան երդեր», Մերոն Թորգումեան՝ «Գիւղում», Արամ Երեմեան՝ «Ճարտարապետ Մադինեան», ևն։

Նկարչական բամբին։ — Գ. Շարբարջեան՝ «Գորգագործութիւն», Մ. Լորիս-Մելիքեան՝ «Երշէկստանոց», Յովլի Եարակեան՝ «Անզրագիտութեան վերացումը», Մակո Մարգարեան՝ «Քաղաք»։

Երածուսկան բամբին։ — Վարդպէս Տալեան՝ «Կոճունի արտում» (խճերդ), Ա. Մանուկեան՝ «Շողեր» (մեներդ)։

Թիֆլիս

Թ. Գ. Թ. Ա. Կ. Ե.

ԱՍԱՑԱՆՔ

ՅՈՒՆԱՐՁՄԱՆ, ՆՈՒԻՐՈՒՄՆ, ԿՈՍԱԿԿՈՒՄՆ Վառանամեակին Հրատ. Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Թարառնամեակին Հրատ. Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Թարառնայի նըշանի։ Մեծագիր շքեղ հատոր մը պատկերացարդ։ Տպագր. Յ. Թիւրապեան, 227 Bld. Raspail, Paris, 1930։ Գին. 60 ֆրանք։ Ամերիկա և առլար։

ՄԵՐՈՒԻՆ ԹՈՐԴԱՌՈՄԵԱՆ, Ժողովածուն, առողութեան երկերի, հատոր առաջին (պատմուածքներ)։ Թիփիս, 1926։ Գին 1 ռ. 20 կ։

ՄԵՐՈՒԻՆ ԹՈՐԴԱՌՈՄԵԱՆ, Ալայի Փէշքէշը, վիպակ. Թիփիս, 1930։ Գին 20 կ։

ԱՌԻԲԻՆ ԱԴԱԲԱՋ, Լիրիկա (բանաստեղծութիւններ)։ Հրատարակութիւն Վարատանի Պրոլետ-Գրոզների Սասակացիայի հայկական սէկցիայի, թիւ 10։ Թիփիս, 1930։ Գին 10 կ։

ԱՏՐԵԱՆ, Զրախագնացք, վիպակ. Պէ-

տական Հրատարակութիւն, Երևան, 1930,
գին 30 կապէկ:

ՄԻԶՆԱԴԱՐԵՑՅ ՏԱՂԱՍՈՅ ՄԱՐՏԻՐՈՍ
ՎՐԲՄԵՑԻ ԵՒ ԻՐ ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐԸ. — Աւ-
տոմիսաբրութեամք Հրատարակեց Հ. Մ. Պո-
տորեան, 1924—30: Տպ. Պուրէշ Ֆրումոսսա,
գին 20 լէյ կամ 4 ֆրանք:

ԱՀԳԱՅԻՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐՄ, ձիթ. — Յար-
գանք Հայ նահատակին, յիշողութիւններ յա-
փառենական քաղաքից: Գրեց՝ Առ. Սարովխան,
Վենենա, Մխիթարեան տպարան, 1930. գին
1,50 դրամ: Գրանք:

Հ. ՎԱՀԱՆ ՅՈՎՃԱՆԻԿՍԵՅԻ, Հայրենի կրա-
ւարան, բանաստեղծութիւններ: Վենենա, Ա.
Պազար, 1930, գին 2 դրամ: Գրանք:

ԱՄԵՆՈՒԻՆ ԳԻՐՔԻ, Ընտանեկան ջրօնանք
Կազմեց Յ. Գ. Աստուշան, 1930: Գրատուն
Ֆրումոսսա, Frumoasa, Jud. Ciuc, Roumanie,
գին 20 լէյ, արտասահման՝ 20 ֆրան. Գր:

ԱՄԵՆՈՒԻՆ ԳԻՐՔԻ, Մեր Առողջութիւնը,
Կազմեց Յ. Գ. Աստուշան, 1930: Գրատուն
Ֆրումոսսա, գին 50 լէյ, արտասահման՝ 10
ֆրան. Գրանք:

Souvenirs de Journées Sombres., par
Paul Berron. 29 illustrations. Édité par
l'Action Chrétienne en Orient; Graffens-
taden, près Strasbourg, 1930.

ՀԱՅՐԵՆԻ ՌԵՄ, հեղինակ Վահե Հայկ,
տպագրուած Ֆրէզնո, 1930. գին 75 սէնթ: Ստա-
նալու համար դիմել Armenian Educational
Foundation, 331 Fourth avenue, New York,
և հեղինակին Vahe Haig, 3316 Ventura ave.
Fresno, Calif (U. S. A.):

ԱՄԿԱԿԱՀՅԱՅ ԱՇՈՒՂԵՆՔ, հեղինակ Արամ
Երեմեան, տպ. Վենենա, Ա. Պազար, 1930:

ԱՐՅՈՒՆՔՈՑ ՓՈՒՆՉ ՄՌ. ՏԱՐԹ, ՏԻԳՐԱՆ
ԱԼԽՈՎԵՐՏԻՒ ԱՆՄՈՒՅՅ ՅԻՇԱՍՈԿԻՆ ՀԱՌԻ-
ՌՈՎ իր գաւկին կազմէ), տպարան «Մասիս»,
Փարիզ, 1930:

ԱՐԵՒԵԼԻ, օրաթերթ ազգային, քաղաքա-
կան և զրական: Պատ. անորէն Վ. Գ. Բազրե-
ւանդեան, Rue Pasteur 73, Salonique, Grèce.

ՄԱՐԿ ԹՈՒՀԵՆԻ (Մամել Քէմբընս) Խշ-
իանն ու Մուրացիկը, թարգմ. Բ. Նուրիկեան,
Հրատարակութիւն Հայ Կրթական Հիմնարկու-
թեան, տպ. «Կոչնակ», Նիւ Եսորք, 1930:

ԱԼՅՈՒՆՈ ՏՈՏԻ, ոյ Պատիկ, թարգմ. Անա-
հիս Պ. Մինանեան, տպ. «Կիւթէմպէրկ» Կ. Ն.
Մազասեան, Կ. Պոլիս, 1929, գին 100 դրամ:

ՀԱՅԵՐԷՆ ՔԵՐԱԿԱՅԱՆԻԹԻԻՆ ԱՇԽԱՐՀԱ-
ԲՈՐ ԼԵԶՈՒԻԻ, երկրորդ տարի, հեղինակ՝ Հ.
Յակովը Վ. Տիրոյեան, Մխիթարեան Ուխտէն,
տպ. Վենենա, Ա. Պազար, 1929:

ՀԱՅԵՐԷՆ ՔԵՐԱԿԱՅԱՆԻԹԻԻՆ ԱՇԽԱՐՀԱ-
ԲՈՐ ԼԵԶՈՒԻԻ, երրորդ տարի, հեղինակ՝ Հ. Ա-
թանաս Վ. Տիրոյեան, Մխիթարեան Ուխտէն,
տպ. Վենենա, Ա. Պազար, 1930:

ՄԻ ԳՐԵԲ... ՈՅԼ ԳՐԵՑԵԲ... Հայ լեզուի
ուղղագրական դասեր: հեղինակ՝ Հ. Արսէն
Վ. Պազիկեան, Մխիթարեան տպագրութիւն,
Վենենա, Ա. Պազար, 1930:

ԹՈՎՄԱՆ ԹԻՒԶԵՆԻ, — Բանաստեղծու-
թեանց ամբողջական հաւաքածոյ: Յառաջա-
րան և ծանօթագրութիւնք Սրչակ Զօպանեա-
նի: Բանաստեղծին չորս կենդանագիրներով և
մէկ քանի բանաստեղծութեանց սեւագրու-
թեան ֆաքսիմիլներով: Երկու հատոր: Վե-
նենա, Ա. Պազար, 1929. գին 3 տոլար:

ԱԼԵՑԻՔ ԻՍՈՎԿԱԿԵՅՆ, Երկերի ժողովածու,
բանաստեղծութիւններ: Երգեր ու Վերքեր:
Նազիկի նկարը՝ Մ. Սարեանի, առաջին կեն-
դանագիր՝ Փ. Թէրլէմէզեանի, երկրորդ կեն-
դանագիր՝ Մ. Սարեանի: Վերջը ունի ուսում-
նասիրաթիւն մը Գ. Վանանդեցիի «Աւետիք
Խանակեանի Պոկիան»: Պետհրատ, Երևան,
1930:

Ա. Յ. ՄԱԿԱՐԵՆԻ, — Յունագիրք Թրակիոյ
և Պակեգնիոյ նայ գաղութներու, Սելանիկ,
1929, գին 100 տրախմի:

ՎԱՀԱՆ Մ. ԶՈՒԳԱՍՏՐԶԵՅՆ, — Յեղիս գող-
գոթան, տրամա ութը արարուածով (Սերաս-
տիոյ իրական կեանքէն առնուած). Պոսթըն,
տպարան «Պայքար»ի, 1923. գին 1 տոլար:

ՎԱՀԱՆ ԶՈՒԳԱՍՏՐԶԵՅՆ, — Ազատութեան
Արշալոյը, տրամա Երեք արարուածով: Տպա-
գրութիւն «Լումա-Սալեն»ի, Խնիքն Սիթի,
1925, գին 50 սէնթ:

ՎԱՀԱՆ ԶՈՒԳԱՍՏՐԶԵՅՆ, — Յեղիս յայտա-
բարութիւնը, Բւնիքն Սիթի, 1930:

ՎՐԱՅԱՀԱՆԱԱՄ ԼԵԿԵՐՈՒԻԹԻԻՆ ՓԱՐԵԶԻ
ՀԱՅՈՅ, — Տեղիկաւութիւն 59թի տարեշրջա-
նի, 1929:

ՎՐԱՅԱՀԱՆԱԱՄ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԻՐ Հայ Ուսումնական
Մխիթեան Լիբանանի: Տպ. «Հրազդան», Պէտ-
րութ. 1930:

ԱՀԳԱՅԻՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐՄ, ձ. Զ. — Պար-
կահայ նորագոյն աշուղներ (Ա. Մխիկին Մա-
թէնս. Բ. Աշուղ Ալլահիկրու, Գ. Մարտիրոս

Մանուկյան, Դ. Միսկին Ստեփան): Գրեց Առամ Երեմեան, Վիեննա, Միսիթմարեան տպանան, 1925:

ΦΟΡΤΠΗ ΣΩΣΙΑΣΕΛΛΑΣ, απονεύθεια
ζωής έκεηγαμηραγ Μητρόπεια, ημέρα 9-10
(αδρηγός οι μελέτες με την πρώτη Επραγματικήν την ήρη-
ποτιδ): Έωρείαν ρωσίκηρην 2 μηνων. The
Paros. P. O., Box 736, Fresno, Cal U. S. A.

ԱՐԵՎՈՅՆ ԿՈՅՑԵՐԸ. Էջ մը կարենոյ Զար-
թօնքին. զրեց՝ Յ. Մ. Նշկեան. Տպարան. Պայ-
քարչի, Պասթըն, 1930:

ԲԱԲԱ. ԹՈՀՀԻՐ, ՕՐԻԱՆ ՀԱՄԱՍՅԱՆԻ. Գառեակինիր եւ Պագանինիր. Թարգմանեց պարսկաբէն բնագրից Ռուբէն Աքրահամեան, թէհրան, 1930. գին Յ զան, արտասահման՝ 40 սկզբու

ՊՈՏՄԱԽԱԾՔԵԼԻ, զրեց Յովհաննէս Սւետիսկան, տպարան Պ. Տօնիկէան, փոսթարկիդ թիւ 748, Պէտրով, 1930. գիւ 20 սուբ, գէկն:

Կիթ-Ա. կրական, գեղարվեստական և
երգիծական շարաթաթերթ: Արտօնատէր -
խմբագիր Աւետիք Ալիքսանեան, Պոլիս, Ան-
քարա ճատաէսի, Իշխան Էֆէնտի խան, Թիւ-
հ: Մէկ թիւը 5 զրոշ: Տարեկան բաժնեգին
250 զրոշ, վեցամսեայ 150 զրշ: Արտասահ-
ման՝ 40 ֆրանք, վեցամսեայ 25 ֆրանք:

ՅԱՎՀԱՆՆԻԿ Ա.Ի.ՕՐԵՄՅ. — Այսպէս ապրեցանք. Վեպիկներ, թափառութեաներ, արձակ էջեր. Նիւ Եռք, 1930. գին 1 տոլար. գիմել հեղինակին H. Avakian, 331 Fourth avenue, New York.

ՏԵՎՐԻՇԻՆ ՔԷԾԿԻՒԹԻՌ, պատմուածքներ,
զրեց Տեղին, 1930: Տպարան «Հայրենիք»,
Պոսթըն, զին 150 տոլար: Դիմել է, Devrish.
36. W. 4th street, Saint-Paul. Min. (U.S.A.).
ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՄԱԾՃՑՈՒԹԻՒՆ,
Նոր Եարք, Տեսր և. — ՄԵՆԿՐՊՆԵՐ և ԽԱՐԿՐՊ-
ՆԵՐ: Գրի տուա և դաշնակց Կամիսաս վար-
դապետ: (Հօյ Նազան իմ, Աղապետ բարձր
սարին, Կարափ երգը, Երկրագործի երգը,
Կալի երգ): Խօսքերու Փրանսերէն թարգմա-
նութիւն Ա. Զօպանհանի: Հրատարակութիւն
Կոմիտասիան Խնամատար Յանձնաւողովի,
աջակցութեամբ Հայ Կրթական Հիմնութեա-
թեան: Edition de la Schola Cantorum,
Paris. Դիմել Պալեսց զրատան, Փարիզ, 233
Rue du Faubourg St.-Martin Կամ Նիւ Եորք
Հայ Կրթական Հիմնութեան, 331 Fourth
Avenue, New York:

ՓՐՈՅԵԼՄԵՐԻ Ե. ՄԱՆ. — Հայկական մշտ-

կոյթը, նրա արմատները եւ նախապատճեան կան կապերը ըստ լեզուագիտութեան (Փարփղի Հայ Աւանողական Միութեան կողմէ Սամիէթէ Սավանթի ամփիթատրոնը կազմակերպուած երեկոյթին մէջ կարդացուած զասախօսութիւն), Փարփղ. 1925: Գիւ 5 ֆրանք: Դիմուլ Imprimerie Turabian, 227 Boulevard Raspail, Paris,

Զենք. — Նորագոյն զրոդներու ամսաթերթ,
պատկերազարդ: Ա. տարի, թիւ 1, 2, 4 Յուլիս
և 1 Օգոստոս 1930: Տարեկան բաժնեկիրական
թրանսաւ Եւ Սուրբա 40 ֆրանք, Հայաստան և
արտասահման 15 ֆրանք: Ամերիկա 1 տոլար.
իւրաքանչիւր թիւը 1 ֆրանք: Դիմել Տէլէ-
մակա Բասմաջյան, Poste Restante, No.
91, Rue Cujas, Paris.

Dr. Mikaël S. Mikaelian. — Contribution à l'étude de la myorraphie antérieure des releveurs dans le traitement des prolapsus génitaux. Montpellier, 1930.

A. Navarian. — La mort de Byzance.
(La danse sacrée, Zoïca, l'homme du
bagne, Cœur de papillon, La Fiancée de
la mer, Idylle vénitienne). Paris, Jouve
et Cie. Editeurs. 15, Rue Racine. 1930.
Prix 12 francs.

ՄԱՏԵՆԱՐԸՐ «ԲՈՒԺԱՆԻՐ» ԹԻՒԻ Յ.—Մարդ
մը շինուած, կամ Մարդկային մարիսի կազ-
մախօսութիւնը, բնախօսութիւնը և համախօս
անօթութիւններ ախտաբանութեան և ա-
ռողջապահութեան մասին. Փարիզ 1930: Գի՞ն
20 ֆրանք (Ֆրանսա), 25 ֆրանք ուրիշ երկիր-
ներ: Դիմել Dr. L. Krikorian, 126, Faubourg
Saint-Denis, Paris.

ԱԶԳԻՆ ՎԱՐԻՉՆԵՐԻ.— Բ. մաս, զբեց Սէւ-
յոնքիան թուժմա, Գահիրէ 1930, զին 5 եղա.
անհեան:

Arménie, Justice et Réparation, par
A. Krafft-Bonnard. Genève, 1930.

LE GÉRANT : ATOG GUÉVREK

IMPRIMERIE TURABIAN

227. BOULEVARD BASEBALL

PARIS

